

מסורת הש"ס

(א) ופי' כפשי' נה' ה' דיה דמו' (ב) ע' ל'קמן קר' (ג) ז'ל' כסא' (ד) ופי' מוס' כ'פ' פד' דיה ית' אשכ' ט'ל'ה' (ה) ופי' ש' י'ד' סוף פי' קל' (ו) כפ'ל' דמוס' מוס' (ז) י'מקל' ט'ו'

תורה אור השלם

1. שפ' בח על נדיבים ויחמם כהודו לא דרך' תהלים ק"ו מ' 2. גם כי אלך בגויה צלוקות לא אירא רע בי אקח עמדי שבטך ומשנתקן יהיה ציחמני' תהלים כ"ד

הגהות הב"ח

(א) נמי אכל אפסקינה בעפרא או תף: (ב) שם דההוא גבול דרכי: (ג) ישי' דיה ולא אמר דמיס מווגין מנטרפין כפ'ל ויחמם לין מחק':

גליון הש"ס

תוס' ד"ה נפתח בה' ואי קל על דאבוה להרר' פ'ת' בר"ת' שנקטתו טו' פ"ג:

הגהות מהר"ב

רנשבורג [א] רש"י ד"ה חיק' בל' מוקם שמוכר רש"י המורה הוא רע של רש"י כן מוסח נלשון רש"י כד"ה חיק קבל ופי' ונלשון חכמים שם כד"ה מתקעלן ופי' ומשם נלמד נמי דרבי דרבי של רש"י היה רבינו גרשום:

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

ק"א.

לעני רש"י

נפתח בא"י פי' רש"י'ס אל מוטיאס ממזרים ונפתח בלא לא איש אל ויכזב ואע"ג ד'לסקור להמרפאות דנברי מורה להגן שרי והא דלמרי' כפ' במה אשה (שבת דף סו.) לאישתא למירמא לישקול סמנא וכי' ולימא ויאלמר משה אסורה נא וארצה וגו' משום סמנה שרי ור"ת פי' נפתח בלא לימא הכי

חזין מן המים ור' יוחנן אמר אפילו מים אמר רב פפא לא אמרן אלא המימי לגו קרירי וקרירי לגו חמוימי אבל חמוימי לגו חמוימי וקרירי לגו קרירי לא אמר ריש לקיש ארבעה דברים העושה אותן דמו (בראשו ומתחייב כנפשו אלו הן הנפנה בין דקל לכותל והעובר בין שני דקלים והשותה מים שאולין והעובר על מים שפוכין ואפילו שפכתו אשתו ובניו הנפנה בין דקל לכותל לא אמרן אלא דלית ליה ארבע אמות אבל אית ליה ארבע אמות לית לן בה וכי לית ליה

אם תחלת נדה היא הורגת. יש מפרש אם עושה לכן משוף: ואולי

אמר ר' יוחנן כל המוגז מצטרף ואפי' מים הינו מילי חמוימי לגו קרירי או קרירי לגו חמוימי. ארבעה דברים העושה אותן דמו בראשו, הנפנה בין דקל לכותל, והעובר בין מים דקלים, והעובר על מים שפוכין ואפי' שפכתו בתו. והשותה מים שאולין. ולא אמרן אלא דשילינהו קטן כדברא נאכל שילינהו גדולן או קטן במתא, אם חמרא ושכרא לית לן בה. תרי דפסקינהו נדה, אם תחלת נדה היא הורגת אחד מהן, ואם סוף נדה היא עושה מריבה ביניהם, ומאי הקתירוהו נפתח באל גמייס באל. יש מי שאומר יפתח פסוק באל וסיים באל כגון אל מציאם מפצרים עד מה פעל אל. ויש מי שאומר לא אלא יפתח אל (אלהים) ה' הצוללו מכל רע ומכל זק וחלי ויבדך כח גבורתי אל. ופי' יפתח (בלא) ויאמר לא תטשני אלהי ולא תעזבני שטרני כאישין בת עין מלא שאולתי ותן לי ככשוטי טרם אקראך תענני. ואל תאמר לא. מאן דפגע בנדה כי סלקא מטבילת מצוה, (אין) איהו קדים ומשמש אחד ליה רוח זנונים. אי איהו קדמה ומשפשה אחד לדידה רוח זנונים. מאי הקתירי ופי' הכי שופר בוד על נדיבים וגו'.

חוק ממים. מווגים כגון קרירי חמוימי וחמוימי קרירי דמיא לא מויגא היא ואם היה שותה בתחלה יין אין אלו מנטרפות לו: ולא אמרן. (ג) מים מווגין אין מנטרפין ליין מווג: ארבעה דברים. כולן משום רוח רעה: אלא דלא הוי ד' אמות. דלא שניק רוחא (לשדל)

לעבור בין דקל לכותל משום הכי מוקף ליה: אלא דליכא דירכא אחרינא. ששהא שידא יכולה להלך זו דעכשוו זה נא בגבולה והפסקי דרכה וזה הכי מוקף ליה: ולא אמרן. דרוח רעה שורה על המים אלא בעיר המקום לר הן שואלין ושורה עליהן. לישנא אחרינא דשרי עלייהו אלא בשדה דלא שמימי מיא דמסרה נפשה לאזוקא: דלא אפסקינהו בעפרא. שלא פירז עליהן עפר: גמוד מסאני. נמטוין המנעלין: ולוו כרעיה. ויכזו רגליו: אין ממטעין. לא יעברו בין שני אנשים: ואין ממטעין. לא יעבור בין שני דקלים: נפסח בלא ונסיים בלא. אל מוטיאס ממזרים (במדבר כג) כי לא נחש בעיבק וגו' עד מה פעל אל: נפסח בלא ונסיים בלא. לא איש אל עד לא יקימנה (שם): הורגם אחד מהן. שמוקמן במה שעברה ביניהן: אגרא אולס אוסיי' בלוסיי'. אותן שדים שאתם מתעסקות בהן: מסקעלי כחיק קבל. כבר הן הרוגים בחייים: חיק קבל. אר"ק בלישט"ר. כמו ומתי קבלו ימן (במרכותיו) (בחומותין) (יחזקאל טו) מפי המורה א' הגמ' ומקרא אשר שמע מפי רבו: דקל יחידי. שאין דקל אחד סמוך לו אלא כשיש דקל אחד מסתלקת השידא לדקל האחר ואינה מווקמת: בחלר. שהמקום לר ואין לה דרך לנעות ימין ושאלא ושורה עליו ומיוקמת: היא

רש"י

חוק. מקרירי חמוימי וחמוימי קרירי דהא לא מויגא היא דמיין כמיין ניהו מה לי קרירי ומה לי חמוימי מ"מ מין א' הוא וסס א' הוא ואם ששה בתחל' יין מווג אין אלו מנטרפות לו: אמר רב פפא לא אמרן כו'. אדר' יוחנן קאי דלמר אפילו מים ונא רב פפא נפרש לא אמרן דמנטרפין אלא קרירי חמוימי וחמוימי קרירי דהיה חשיב ר' יוחנן מווג אכל חמוימי לגו חמוימי וקרירי לגו קרירי דלכילוי עלמא לא מיקרי מווג ולא מנטרפי: ארבעה דברים כו'. משום רוח רעה ולקמן מפרש להו חדא חדא: אלא דלא הוי ארבע אמות. דלא שניק רוחא לשידא לעבור בין דקל לכותל משום הכי מוקף ליה: אלא דליכא דירכא אחרינא. ששהא שידא יכולה להלך זו דעכשוו זה נא בגבולה והפסקייה חת דרכה וזה הכי מוקף ליה: ולא אמרן. דשורה על המים אלא בשדה דלא שמימי מיא דמסרה נפשה לאזוקא: שלא פירז עליהן עפר: גמוד מסאני. נמטוין המנעלים: ולוו כרעיה. ויכזו רגליו: לא יעברו בין שני אנשים: ואין ממטעין. לא יעבור בין שני דקלים: נפסח בלא ונסיים בלא. אל מוטיאס ממזרים וגו' עד מה פעל אל (במדבר כג): נפסח בלא ונסיים בלא. לא איש אל עד לא יקימנה (שם): הורגם אחד מהן. שמוקמן במה שעברה ביניהן: אגרא אולס אוסיי' בלוסיי'. אותן שדים שאתם עוסקות בהן ככשפים: מסקעלין כחיק קבל. כבר הרוגים הן בחייים: חיק קבל. כמו ומתי קבלו ימן (במרכותיו) (בחומותין) (יחזקאל טו) מפי המורה א' הגמ' ומקרא אשר שמע מפי רבו: דקל יחידי. שאין דקל אחד סמוך לו אלא כשיש דקל אחד מסתלקת השידא לדקל האחר ואינה מווקמת: בחלר. שהמקום לר שאין לה דרך לנעות ימין ושאלא ושורה עליו ומיוקמת: היא

זו בפתח בא"י פי' רש"י'ס אל מוטיאס ממזרים ונפתח בלא לא איש אל ויכזב ואע"ג ד'לסקור להמרפאות דנברי מורה להגן שרי והא דלמרי' כפ' במה אשה (שבת דף סו.) לאישתא למירמא לישקול סמנא וכי' ולימא ויאלמר משה אסורה נא וארצה וגו' משום סמנה שרי ור"ת פי' נפתח בלא לימא הכי חזין מן המים ור' יוחנן אמר אפילו מים אמר רב פפא לא אמרן אלא המימי לגו קרירי וקרירי לגו חמוימי אבל חמוימי לגו חמוימי וקרירי לגו קרירי לא אמר ריש לקיש ארבעה דברים העושה אותן דמו (בראשו ומתחייב כנפשו אלו הן הנפנה בין דקל לכותל והעובר בין שני דקלים והשותה מים שאולין והעובר על מים שפוכין ואפילו שפכתו אשתו ובניו הנפנה בין דקל לכותל לא אמרן אלא דלית ליה ארבע אמות אבל אית ליה ארבע אמות לית לן בה וכי לית ליה אלא דלית ליה ארבע אמות אבל אית ליה ארבע אמות לית לן בה וכי לית ליה אבל פסקינהו רשות הרבים לית לן בה והעובר בין שני דקלים לא אמרן אלא דלא פסקינהו רשות הרבים אבל פסקינהו רשות הרבים לית לן בה השותה מים שאולין לא אמרן אלא דשילינהו קטן כדברא נאכל שילינהו גדולן או קטן במתא, אם חמרא ושכרא לית לן בה. תרי דפסקינהו נדה, אם תחלת נדה היא הורגת אחד מהן, ואם סוף נדה היא עושה מריבה ביניהם, ומאי הקתירוהו נפתח באל גמייס באל. יש מי שאומר יפתח פסוק באל וסיים באל כגון אל מציאם מפצרים עד מה פעל אל. ויש מי שאומר לא אלא יפתח אל (אלהים) ה' הצוללו מכל רע ומכל זק וחלי ויבדך כח גבורתי אל. ופי' יפתח (בלא) ויאמר לא תטשני אלהי ולא תעזבני שטרני כאישין בת עין מלא שאולתי ותן לי ככשוטי טרם אקראך תענני. ואל תאמר לא. מאן דפגע בנדה כי סלקא מטבילת מצוה, (אין) איהו קדים ומשמש אחד ליה רוח זנונים. אי איהו קדמה ומשפשה אחד לדידה רוח זנונים. מאי הקתירי ופי' הכי שופר בוד על נדיבים וגו'.